

[P. Munch.]

dér tager Sigte paa? Det er de Bestræbelser, som Benes Gang paa Gang har udfoldet for at skabe den fornødne Sikkerhedsfølelse i de Stater, som følte sig truet efter Verdenskrigen; fordi de havde faaet en større Magtstilling end før eller var helt nye Stater. Han bestræbte sig, har gjort det længe og gør det vedblivende, for at opnaa den størst mulige Garanti for andre Staters Indgriben til Fordel for disse. Men det, hele hans Interesse har knyttet sig til, og det, som hans bekendte Ord om, at hvad man gør, det bestemmer man, men hvad man bør gøre, derom taler andre med, sigtede paa, det var den ene Magt, han har hele sin Interesse nyttet til i saa Henseende, nemlig England.

Ogsaa han har erkendt, at for de enkelte Staters Vedkommende maa man tage de geografiske og militære Hensyn, som deres Beliggenhed eller deres Svaghed gør det naturligt at tage. Han var paa Forhaand ikke helt tilbøjelig til at erkende dette Hensyns Betydning. Det traadte frem gennem hans Forklaringer, den Gang vi var ved at vedtage Genèveprotokollen i 1924, men da der gennem hans Udtalelser blev skabt Uklarhed paa dette Punkt, mødte vi fra dansk Side med et Ændringsforslag til Genèveprotokollen, som jeg havde Lejlighed til at fremføre i det paagældende Udvalg. Dette Ændringsforslag fandt Tilslutning fra Sverige, Norge, Holland og Frankrig; derpaa ogsaa England, blev derpaa antaget af Benes. Det fastslog netop det Synspunkt, jeg har nævnt her.

Jeg følger dertil dette, at dette Forslag efter at være indsat i Genèveprotokollen ikke blev almengyldigt, fordi denne Protokol ikke fik Gyldighed, men at da det følgende Aar Storstaternes Ministre mødtes med de andre Magters Ministre i Locarno, og Spørgsmaalet var fremme om Tysklands Optagelse i Folkeforbundet, og Tysklands Tiltrædelse til Locarnotraktaterne skulde gennemføres, blev netop en Erklæring, underskrevet af Storstaternes ledende Mænd om, at saaledes skulde og maatte Folkeforbundspagten forstaaes, det Grundlag, paa hvilket Tyskland gik ind paa at træde ind i Folkeforbundet. Bag denne Forstaaelse af Folkeforbundspagten og hele Folkeforbundsordningens Karakter, baade den moralske og den juridiske, stod hele den Kreds af Mennesker, som er de toneangivende og afgørende i Europas store Politik i Øjeblikket.

Og med Hensyn til Spørgsmaalet om, om Danmark er i en saadan Tilstand, at Danmark kan have en Forpligtelse til

at træde til, hjælpende dem, der bliver angrebet, med Anvendelse af større militære Styrker for at løse kampmæssige, krigerske Opgaver, dér tror jeg, vi har Grund til at understrege fra dansk Side, at vi har sagt fra i Forvejen. Da Danmark traadte ind i Folkeforbundet, skete det paa Grundlag af en udtrykkelig Erklæring; forelagt denne Rigsdag, hvori vi paa Forhaand erklærede, at de mindre Stater kunde ikke være bundne til saadan krigersk Deltagelse i Folkeforbundets Sanktionsvirksomhed i nogen af de Situationer, som kunde faa en virkelig kampmæssig Betydning; og under den Erklæring, som dannede Grundlaget for den danske Rigsdags Afgørelse ved denne Lejlighed, stod den højtærede Finansministers Navn.

Jeg tror da, at man ganske rolig kan se bort fra disse Forsøg paa ved Hjælp af mangfoldigartede Citater at skabe sig et Grundlag for Forslag og Standpunkter, som i øvrigt ikke kan begrundes.

Den højtærede Forsvarsminister sagde saa til mig nogle Ord om Udgifterne, og dér sagde han først og fremmest dette, at i vort Forslag i 1922 var kun beregnet et beskedent Beløb til Flaadenybygningskontoen, 750 000 Kr. Dette er rigtigt, og det var Tilfældet af den ganske simple Grund, som vi aabent sagde ved alle Forhandlingerne den Gang, at Forslaget om Flaadens Omfang var saa beskedent, at det i Forhold til den da bestaaende Flaade var ganske klart, at man i en længere Aarrække ikke vilde have Brug for en nævneværdig Nybygningskonto. Det laa fuldkommen klart under alle de daværende Forhandlinger fra vor Side.

Nu haaber den højtærede Forsvarsminister paa, at det Budget, som han lader ledsage sit nuværende Lovforslag, skulde kunne holde. Han taler om, at man maa da sagtens kunne faa disse Kvartermestre til 1 900 Kr. om Aaret. Den Gruppe af Folk, som de nu skal træde i Stedet for, og som man vel maatte tænke sig naturligt at skulle tage dertil, er for en meget stor Del gifte Folk, det er Folk, der nu vel har om trent det dobbelte, saa vidt mig bekendt, af det Beløb, der her er Tale om. Tror man virkelig, at man vil kunne faa en tilfredsstillende Styrke trods en saadan Nedsættelse af Lønnen? Nej, paa dette Punkt er jeg enig med de Folk fra Marinen, der har paavist, at dette er umuligt. Jeg føler mig vel overbevist om, at i de haarde Tider, hvori vi lever, kan man godt faa nogle af de arbejdsløse til at være Kvartermestre i Marinen for 1 900 Kr. om Aaret; saa længe